

GREEN DEAL 014
**HUREN EN
DELEN**

ENGAGEMENTSVERKLARING GREEN DEAL HUREN EN DELEN

Gefinancierd door
de Europese Unie
NextGenerationEU

WijDelen

OVEREENKOMST DEELNEMERS GREEN DEAL HUREN EN DELEN

Omdat onze volgende generaties ook het recht hebben om in een gezonde en welvarende wereld te leven, dienen we onze economische welvaart en groei te ontkoppelen van de milieu-impact en grondstofbehoefte die deze economie heeft. Hiervoor zullen we het concurrentievermogen van onze Vlaamse economie moeten stimuleren door haar innovatiekracht, creativiteit en ondernemerschap te bevorderen.

Enkel op deze manier zullen we de omslag naar een duurzame economie realiseren. Burgers, bedrijven, ngo's, kennisinstellingen en andere organisaties nemen reeds heel wat initiatieven om deze vergroening van de economie te verwezenlijken.

Door middel van de Green Deals (Groene economie convenanten) wil de Vlaamse overheid deze initiatieven en dynamiek in de samenleving bundelen en sterker maken, om deze maatschappelijke (milieu-)uitdagingen aan te gaan.

CONTACTPUNTEN GREEN DEAL

Deelnemers aan de Green Deal kunnen ten allen tijde terecht met praktische en inhoudelijke vragen bij:

Huur en Deel loket WijDelen : initiatiefnemer en coördinator van de Green Deal Huren en Delen, en centraal contactpunt voor alle deelnemers: info@hurendelen.be , telefoon 0476 787533

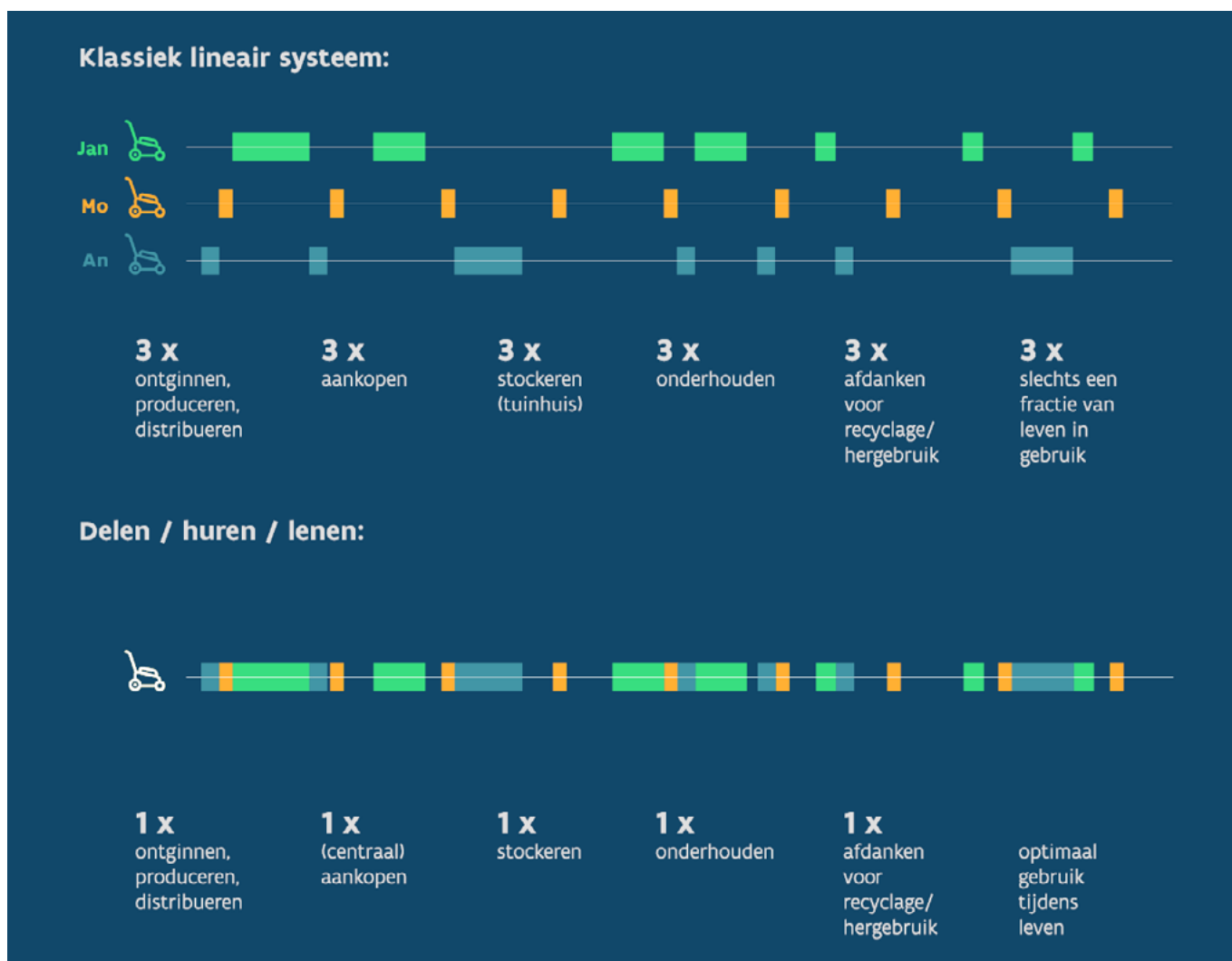
Green Deal Loket: Infoloket voor alle Vlaamse Green Deals, ingericht door Departement Omgeving: greendeals@vlaanderen.be, telefoon 0497 93 28 85

GREEN DEAL HUREN EN DELEN

We leven in een samenleving waar veel producten zoals bouw- en klusgereedschap, reis- en feestartikelen, ... een **lage gebruiksgraad** hebben. Bedrijven die huren en delen mogelijk maken, hebben hierdoor het potentieel om tegelijk economische en circulaire waarde te genereren.

Dit potentieel wordt op dit moment nog onvoldoende benut omwille van het feit dat huur- en deelbedrijven **onvoldoende gebruikers** aantrekken. Daarenboven vereist het mogelijk maken van huren en delen aan de aanbodzijde een proces van **servitatisatie** en **digitalisatie**.

Met deze Green Deal willen we initiatief nemen, concrete trajecten opzetten en in de markt lanceren en een algemene beweging op gang brengen die **van 'huren en delen' de norm maakt** en afstand neemt van een lineaire economie waar 'kopen' centraal staat.

AFSPRAKEN

Artikel 1. Opsomming alle deelnemende partijen

De Vlaamse Overheid

1. Minister Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, handelend binnen haar hoedanigheid en haar bevoegdheden binnen de Vlaamse Regering;
2. Minister Jo Brouns, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Landbouw, handelend binnen zijn hoedanigheid en zijn bevoegdheden binnen de Vlaamse Regering;

hierna 'De Vlaamse overheid' genoemd

De Initiatiefnemers

1. WijDelen, vertegenwoordigd door Lieven D'hont in zijn functie van oprichter, coördinator en aanspreekpunt voor alle deelnemers, hierna genoemd 'Wij Delen';
2. Vlaanderen Circulair, vertegenwoordigd door Brigitte Mouligneau in haar functie van transitie manager, hierna genoemd 'Vlaanderen Circulair';

De Partners

1. Universiteit Gent, openbare instelling met rechtspersoonlijkheid, met bestuurszetel te 9000 Gent, Sint-Pietersnieuwstraat 25, ondernemingsnummer 0248.015.142, voor wie optreedt bij delegatie ingevolge het besluit van de Raad van Bestuur, Prof. dr. Rik Van de Walle, rector, die prof. dr. Katrien Verleye, vakgroep Marketing, Innovatie en Organisatie - Center for Service Intelligence (CSI), aanduidt als verantwoordelijke voor de uitvoering van dit contract, hierna 'UGent' genoemd.
2. VITO, vertegenwoordigd door Anse Smeets in haar functie van researcher circular business model innovation, hierna genoemd 'VITO';
3. MADE, vertegenwoordigd door Jonas Burm in zijn functie van design and innovation director, hierna genoemd 'MADE';
4. Strategies and Leaders, vertegenwoordigd door Peter Depauw in zijn functie van co-founder, hierna genoemd 'S&L';
5. Switchrs, vertegenwoordigd door Jan Leyssens in zijn functie van co-founder, hierna genoemd 'Switchrs';

hierna 'de partners' genoemd

De Deelnemers

Deelnemers aan de Green Deal zijn organisaties die zich engageren om impact op vlak van materiaal efficiëntie te realiseren, door onder andere gebruik te maken van de aangereikte tools binnen deze Green Deal.

Deelnemende organisaties zijn voornamelijk verhuurbedrijven, productiebedrijven, retailers, dienstverleners en burgerinitiatieven. Daarnaast nemen ook kennisinstellingen, middenveldorganisaties en lokale besturen deel. Voor een volledige oplijsting van de deelnemers, zie artikel 14.

hierna samen 'de partijen' genoemd.

Artikel 2. Definities en specifieke bepalingen/overwegingen in deze Green Deal

In het kader van deze Green Deal worden volgende **definities** gehanteerd:

- 1. Huur-en Deelaanbod:** verwijzing naar verschillende manieren waarop organisaties en particulieren producten kunnen delen met anderen, al dan niet in ruil voor een vergoeding. De Green Deal focust op producten die door verschillende mensen gebruikt kunnen worden, van hijskraan tot schroevendraaier, van feesttent tot barbecue, van mobilhome tot valies. Leasing wordt niet meegenomen in de scope.
- 2. Green Deal Loket:** een dienst van de Vlaamse Overheid waar deelnemers of externen terecht kunnen voor alle type vragen met betrekking tot de Vlaamse Green Deals. Meer info op de site van departement Omgeving Vlaanderen.
- 3. Servitatisatie:** innovatie waarbij een product wordt aangevuld met verschillende diensten. Het bundelen van een product met extra diensten heeft als doel beter te voldoen aan de noden van de klant en de differentiatie in het productaanbod te laten toenemen.
- 4. Circulair business model:** bedrijfsmodel dat voortbouwt op de beginselen van de circulaire economie, namelijk het voorkomen van afval en vervuiling, het in gebruik houden van producten en materialen en het regenereren van natuurlijke systemen.

Artikel 3. Doel van deze Green Deal

Uit een uitgebreide veldverkenning leerden we dat de huur- en deelmarkt momenteel op weinig vlakken kan concurreren met de “koopmarkt” naar aanleiding van **drie uitdagingen**:

- Het huur- en deelaanbod is onvoldoende uitgebouwd: voor heel wat producten is er **geen of onvoldoende huur- of deelaanbod**.
- Huren en delen is **ongekend** als alternatief voor kopen: zowel particulieren, bedrijven/organisaties als overheden kennen het aanbod onvoldoende en gaan er ook niet naar op zoek. Dit is mogelijk voor een groot deel te wijten aan de perceptie dat huren en delen complex, duur en tijdsintensief is.
- Huren en delen vergen een **mentale en gedragsmatige shift van bezit naar gebruik**.

Om aan deze uitdagingen tegemoet te komen dienen er **bakens te worden verzet** inzake:

- De **toegankelijkheid en beleving** van het huur- en deelaanbod voor de gebruiker **verhogen** (bv. even makkelijk als bestellen op Bol.com; idee van “hoe meer we delen, hoe meer we hebben” in de markt zetten) (cf. vergroten)
- Uitwerken van business modellen voor huren en delen met meer **financiële en milieukundige waarde** (cf. verduurzamen)
- Inzicht krijgen in de wijze waarop de **activiteiten** van verschillende spelers - incl. lokale logistiek en retailers - meer **op elkaar afgestemd** kan worden (cf. verenigen)

Om deze uitdagingen aan te pakken kunnen deelnemers aan de Green Deal instappen in een **design-en innovatie traject** waarin we samen uitdagingen ontdekken, oplossingen bedenken, scenario's valideren via experimenten en de gevalideerde kennis delen. Dit traject zal ervoor zorgen dat we het economisch en circulair potentieel van huur-en deelinitiatieven helder krijgen, incl. de voorwaarden waaronder deze systemen kunnen opschalen.

Deelnemers engageren zich om aan **minimum 3 contactmomenten per jaar deel te nemen**, en met de verkregen inzichten en tools ook effectief aan de slag te gaan met het oog op minder materiaalgebruik binnen het eigen bedrijf of als kernstrategie.

Om deze doelstelling te kunnen meten, worden **meetbare doelstellingen** vastgelegd

- Aantal deelnemers aan de Green Deal: bij de start mikken we op 50 organisaties, bij aanvang van de 2e cyclus willen we verdubbelen naar **100 deelnemers**.
- Aantal uitgevoerde experimenten/ trajecten met potentieel voor opschaling: **per jaar** ambiëren we een uitkomst van **12 concrete experimenten** die als onmiddellijk doel hebben om het marktpotentieel van huren en delen te vergroten.

We nemen ook nog een aantal **kwalitatieve indicatoren** mee bij de aanvang van de trajecten, gelinkt aan de drie doelstellingen: vergroten, verduurzamen en verenigen van de huur-en deelmarkt.

Artikel 4. Tijdsduur van deze Green Deal

Er wordt verwacht dat deze Green Deal **3 jaar** in beslag neemt en afloopt op **31 december 2025**. Jaarlijks wordt een evaluatie voorzien.

Artikel 5. De Green Deal als inspanningsverbintenis

De Green Deal is een **inspanningsverbintenis** en geen resultaatverbintenis tussen de partijen die het document ondertekenen.

De partijen komen bovendien overeen dat de afspraken opgenomen in de Green Deal niet in rechte afdwingbaar zijn.

De partijen engageren zich ertoe om, met wederzijds respect, gedurende de termijn van de Green Deal, **samen te werken aan de succesvolle uitvoering van de Green Deal**.

Ik engageer mij voor de Green Deal Huren en Delen om:

- deel te nemen aan **minstens 3 evenementen** per jaar;
- huren en delen als kernstrategie** te omarmen en in de bedrijfsvoering actief rekening te houden met de shift naar gedeeld gebruik;
- het **ambassadeursschap** op te nemen: de boodschap verspreiden en kennis en ervaringen te delen om zo het lerend netwerk te doen groeien.

Artikel 6. Opsomming acties en timing ervan (met alle partijen/per actie)

Deelnemers aan de Green Deal worden meegenomen in een **co-creatie traject**, zo veel mogelijk elk op hun eigen snelheid, waarin ze hun dienstverlening verbeteren. Dit vereist dat ze een strategie ontwikkelen, een veranderingscultuur binnen hun bedrijf opbouwen, maar ook de veranderingsassumpties kunnen valideren door te experimenteren onder professionele begeleiding.

Ons proces wil zo veel mogelijk de deelnemers hierin begeleiden, door op een professionele manier te faciliteren en voldoende expertise en onderzoek in te brengen via de kennisinstellingen.

We zoeken hierbij een evenwicht tussen de nood aan snelle maatschappelijke verandering, en de capaciteiten van organisaties om te innoveren en zich aan te passen.

Activiteiten

In dit overzicht geven we een opdeling van de verschillende werkpakketten en de daarbij horende activiteiten.

Actie 1: Design en Innovatietrajecten met/voor de deelnemers van de Green Deal

Trekker: Wijdelen / Betrokken: Made, Strategies & Leaders

Timing: Eerste cyclus: mei 2023- mei 2024 Tweede cyclus: sept 2024 - sept 2025

Wijdelen staat in voor de organisatie van verschillende events en workshops die samen het traject vormen van de deelnemers aan de Green Deal. Daarbij zorgt Made voor de tools en aanpak van de workshops en designs sprints. De verschillende deelnemers zullen heel wat bijleren en verschillende mogelijke acties leren kennen die hun organisatie kan ondernemen. Maar dergelijke veranderingsprocessen vergen ook een aangepaste begeleiding. Daarvoor zal Strategie en Leaders in collectieve sessies veranderingsstrategieën aanbrengen die zorgen voor gedragenheid en vereende krachten.

Actie 2; Onderzoek

Trekker: CSI-UGent / betrokken: VITO

Timing: april 2023 - 31 december 2025

Tijdens dit project zal CSI-UGent het engagement van de betrokken actoren ten aanzien van huren en delen in het algemeen en specifieke huur- en deelinitiatieven in het bijzonder monitoren alsook de mate waarin de actoren meerwaarde creëren. Deze data zullen enerzijds objectief (bv. omzet uit huren/delen) en anderzijds subjectief (bv. intentie om te huren/delen) van aard zijn.

Inzichten omtrent de factoren die de specifieke huur- en deelinitiatieven (bv. kenmerken van businessmodel) een boost geven en/of verhinderen. Dit gebeurt adhv observaties, interviews, survey onderzoek en documentanalyse.

Door VITO wordt de ontwikkeling voorzien van een berekeningsmodel dat specifiek toelaat om businessmodellen gelinkt aan huren en delen onderling te vergelijken en deze af te zetten tegen het klassieke verkoopscenario. Hierbij wordt zowel de financiële prestaties als de gerealiseerde milieu-impact in kaart gebracht.

Het innovatieve aan dit model is dat er niet vanuit de levenscyclus van één product wordt gedacht, maar dat volledige product-, materiaal-, en logistieke stromen in rekening worden genomen waarbij het tijdsaspect, de marktvraag naar een bepaald product en het aantal producten nodig om deze markt te bedienen belangrijke parameters zijn.

Dit model geeft in de eerste plaats de deelnemers en betrokken partners bijkomend inzicht in de financiële haalbaarheid en het milieu potentieel van de experimenten, alsook in mogelijke perverse effecten en belangrijke randvoorwaarden (bvb maximale transport-afstanden, invloed van transportmodi, etc.) voor het garanderen van een positieve netto-impact van huur- en deelsystemen voor verschillende producten.

Actie 3: Testpubliek

Trekker: vzw WIJ DELEN

Timing: augustus 2024 -december 2025

Tijdens het proces dat we organiseren voor de deelnemers zal een groep van testgebruikers worden samengesteld, zodat we zeer korte feedback lijnen kunnen organiseren en ideeën of pilots onmiddellijk kunnen worden uitgetest.

Om deze representatieve groep van testgebruikers samen te stellen zal worden samengewerkt met de deelnemende steden en gemeenten

Actie 4: Kennisdeling, projectmanagement en rapportering

Trekker: WijDelen / Betrokken: CSI-UGent, VITO

WijDelen zal doorheen het traject via allerlei kanalen; de website www.hurendelen.be, presentaties, nieuwsbrief, LinkedIn, pers... zorgen voor regelmatig delen van opgedane inzichten, kennis en goede voorbeelden. De belangrijkste leerlessen zullen telkens ruim toegelicht worden tijdens de verschillende events en workshops die we organiseren.

Wij engageren ons als trekker om een open cultuur op vlak van kennisdeling te creëren tussen de deelnemers en om via de Green Deal een breed gedragen beweging te vormen. CSI-UGent zal voor en tijdens elke cyclus kennis en ervaring inzake servitise en de voorwaarden waaronder huur- en deelinitiatieven bijdragen aan het vergroten, verduurzamen en verenigen van de huur- en deelmarkt terugkoppelen.

Op eenzelfde manier zal VITO de analyses van de kwantitatieve data uit de experimenten delen. Verder zullen ze inzichten in de impactfactoren van verschillende business modellen met het netwerk delen.

WijDelen zorgt overkoepelend voor het afstemmen met de partners en deelnemers, het opvolgen van de werkpakketten, de voortgangsrapportering en financiële opvolging van het project.

Artikel 7. Stuurgroep

De initiatiefnemer WijDelen heeft een stuurgroep samengesteld die **representatief** is samengesteld uit deelnemende partijen van de Green Deal. Als nodig kan de stuurgroep worden aangevuld met relevante derden of experts, die als waarnemer kunnen deelnemen.

De Vlaamse overheid zal in de stuurgroep vertegenwoordigd worden door de project facilitator. Dit is een expert van de inhoudelijk meest gevatte entiteit die als uniek aanspreekpunt fungeert.

De stuurgroep is verantwoordelijk voor **de opvolging en de bewaking van de uitvoering** van de Green Deal, de beoordeling van de **toetreding en uittreding van partijen** in de Green Deal, de **jaarlijkse verslaggeving** aan het Green Deal loket, het opleveren van een eindrapportage.

De werking van de stuurgroep gebeurt volgens een aantal basisregels die in een reglement worden vastgelegd.

Artikel 8. Informatie-uitwisseling tussen partijen, openbaarheid van Green Deal en gebruik resultaten Green Deal

Partijen verklaren dat zij **alle nodige en nuttige informatie aan elkaar zullen overmaken**, zodanig dat alle betrokkenen steeds over voldoende en up to date informatie beschikken. Enkel daar waar van toepassing en mits aangegeven door de informatieverstrekker kan de vertrouwelijkheid van gegevens worden ingeroepen. Deze vertrouwelijkheid staat echter nooit de werking en de communicatie van de Green Deal in de weg.

De Green Deal kan in communicatie worden aangehaald als de Green Deal Huren en Delen. Na het afsluiten van de Green Deal zal deze **openbaar** worden gemaakt. Dit oa. via de website van het departement Omgeving. Deze actieve openbaarheid van bestuur maakt dat anderen er kennis van kunnen nemen waardoor de navolging van de gemaakte afspraken wordt bevorderd.

De Green Deal doet ten aanzien van de partners geen rechten ontstaan op het vlak van auteursrechten en intellectuele eigendom. In principe zijn de resultaten dus publiek goed en kunnen de resultaten van een Green Deal vrij gebruikt worden door anderen of in andere projecten, waardoor het effect ervan vergroot en verruimd wordt zonder extra ondersteuning van de overheid.

Aan partijen wordt gevraagd om, in elke **communicatie** over de Green Deal, verspreid via woord, beeld, website, brochure en eventueel andere of aanvullende communicatiemiddelen, enerzijds het projectgebonden Green Deal logo te gebruiken. Om een maximale Vlaamse herkenning te krijgen, komt idealiter bij alle communicatieboodschappen de hashtag **#greendealsvlaanderen** te staan.

Hierbij engageren de partners zich om minstens de volgende niet-limitatieve bepalingen te vervullen:

1. in brochures krijgt het logo van de Vlaamse overheid en de verwijzing naar de Green Deal of een gelijkwaardige alternatieve vermelding in de tekst voldoende zichtbaarheid;
2. bij elk evenement met betrekking tot de Green Deal wordt de Vlaamse overheid voldoende zichtbaarheid gegeven. De organisatoren van het evenement zorgen er tevens voor dat het logo van de Vlaamse overheid bij een presentatie en in mogelijke filmpjes die betrekking hebben op het project, aan het begin en het einde getoond wordt;
3. in een tv-spot of radiospot met betrekking tot de Green Deal krijgt het logo van de Vlaamse overheid voldoende zichtbaarheid;
4. op affiches m.b.t. de Green Deal krijgt de Vlaamse overheid de nodige zichtbaarheid. Het logo van de Vlaamse overheid krijgt een gelijkwaardige plaats ten opzichte van eventuele andere, al dan niet commerciële partners;
5. op een website van de Green Deal staat het logo van de Vlaamse overheid duidelijk zichtbaar op de homepage van de website (boven de vouwlijn);
6. omgekeerd, zal de Vlaamse overheid zelf in haar eigen relevante publicaties en communicatie verwijzen naar deze Green Deal.

Artikel 9. Evaluatie Green Deal

De uitvoering van de Green Deal zal via een stuurgroep van nabij worden opgevolgd. Er zal minstens jaarlijks door de stuurgroep een **schriftelijke (generieke) evaluatie en stand van zaken** worden opgemaakt. Hierbij dient o.a. een antwoord gegeven te worden over de mate waarin de doelstelling van de Green Deal reeds is gerealiseerd, hoe de bijdrage van de Green Deal m.b.t. duurzaamheid en economie gemeten wordt. Bij de afloop van de Green Deal zal door de stuurgroep een eindrapport worden opgemaakt.

Het aantal nieuwe deelnemers en het aantal uitgevoerde experimenten/ trajecten met potentieel voor opschaling zullen worden meegenomen in de evaluatie. Daarnaast zullen ook een aantal kwalitatieve indicatoren worden bepaald (ism VITO) en meegenomen in de algemene evaluatie.

Artikel 10 . Wijzigingen aan de inhoud

Elke partij kan aan de andere partijen verzoeken **om de Green Deal te wijzigen**. Dit door middel van een schrijven gericht aan de voorzitter van de stuurgroep van de Green Deal.

Partijen zullen na het ontvangen van het verzoek binnen een termijn van 6 weken in overleg treden.

Enkel mits schriftelijk akkoord van de stuurgroep wordt deze voorgestelde wijziging goedgekeurd. De wijziging en het schriftelijk akkoord zullen als bijlagen aan de Green Deal worden toegevoegd en maken er een integraal deel van uit.

Artikel 11 . In- en uittreding partijen Green Deal

Er kunnen steeds **nieuwe partijen toetreden tot de Green Deal**. Na schriftelijk goedkeuring van de aanvraag door de stuurgroep, en het ondertekenen van dit charter, maakt de partij officieel deel uit van de Green Deal waardoor voor die partij ook alle rechten en engagementen verbonden aan de Green Deal van toepassing zijn vanaf de datum van de schriftelijke goedkeuring van de aanvraag.

Elke partij van de Green Deal kan te allen tijde en met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden door middel van een aangetekend schrijven aan de voorzitter van de stuurgroep, **uittreden uit de Green Deal**.

Artikel 12. Ontbinding van de Green Deal

Mocht de uitvoering van de Green Deal onmogelijk worden, dan kan de stuurgroep beslissen de Green Deal voortijdig te ontbinden.

Artikel 13. Datum inwerkingtreding

Deze Green Deal treedt in werking **vanaf de dag na de ondertekening** ervan door de laatste partij. De in de Green Deal opgenomen timing en planning dienen steeds ten opzichte van deze begindatum berekend te worden.

hurendelen.be